A°. 1859. N°. 272.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 18 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 14 November.

Over de hangende staatkundige vraagstukken wordt, naar aanleiding van den bekenden brief van den Keizer der Franschen, steeds tusschen de oostenrijksche en fransche Regeringen onderhandeld. Ten aanzien van één punt is men hier ter stede eenstemmig van oordeel, namelijk, dat aan den afstand van Mantua en Peschiera als italiaansche Bondsvestingen niet kan worden gedacht; — evenmin als aan de organisatie van het Venetiaansche, zoodanig als die in Parijs is beraamd.

— De commissie voor de staatsbegrooting voor 1860 is benoemd. Aan het hoofd staat een der hoofden van het departement van Financien. De leden zijn hoofd-ambtenaren van de verschillende ministerien, van het bestuur van 't leger en de zeemagt, en van de commissie van contrôle en rekening.

BERLIJN, 15 November.

Z. K. H. de *Prins van Oranje*, welke deze residentie nog niet had verlaten, heeft zich, met den Prins Regent, naar Leszlingen begeven, ten einde aldaar eene groote jagtpartij bijtewonen, welke morgen moet plaats hebben. Donderdag worden de vorstelijke personen van daar terug gewacht, als wanneer de eerstgenoemde Vorst zich naar Weimar zal begeven en, na het afleggen van een bezoek aan het groot-hertogelijke Hof aldaar, naar 's Gravenhage terugkeeren.

Het aanhoudende verblijf van den *Prins van Oranje* in deze hoofdstad heeft, even als dat van Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden*, aanleiding gegeven tot het gerucht, alsof er aan een dubbel huwelijk werd gedacht tusschen pruissische en nederlandsche vorstelijke personen; te weten, van den eerstgenoemden Prins met Prinses *Alexandrine*, en van Prins *Albrecht* van Pruissen, den zoon, met Prinses *Maria*. In hoeverre dit gerucht eenigen grond heeft, is niet bekend; maar het is wel zeker, dat men eene dergelijke echtverbindtenis hier te lande gaarne zoude zien, ter zake, zoowel van de godsdienstige gezindheid der daarbij genoemde personen, als van de in Nederland heerschende vrijgevige staats-instellingen. Z. K. H. Prins *Frederik* zal zich dezer dagen naar Holland begeven, maar wordt eerlang terugverwacht, ten einde zijne echtgenoot en dochter aftehalen.

— Het gedrag van het eigenlijke berlijnsche gepeupel in den avond van den 10den November is zeker geheel niet loffelijk geweest, maar eene versterking van de beambten der politie ter plaatse bevonden om de orde te herstellen en den onstuimigen hoop door slagen, met het plat van de kling, uit een te jagen. Veertig à vijftig van de onrustigsten zijn gegrepen, maar voor een gedeelte reeds ontslagen.

VAN DEN RIJN, 16 November.

Uit het midden van Italie wordt, onder dagteekening van den 12den, gemeld, dat de hoofden der revolutionairen daar te lande zeer ontstemd en ontmoedigd zijn door de jongste verklaringen van den Keizer der Franschen; dat *Fanti* en *Garribaldi* eene bijeenkomst hebben gehad, en daarin zijn overeengekomen om hunne betrekkingen neder te leggen, zoodra zij door hun gevoel van eer daartoe worden genoopt.

PARIJS, 15 November.

Het *Journal des Débats* beschouwt mede de aanwijzing van den heer *Buoncompagni*, als den plaatsvervanger van den Prins *van Carignan* voor het regentschap over Midden-Italie, als een feit van het hoogste belang, vermits het eene vrij onbewimpelde verklaring zou zijn, dat de Koning van Sardinie werkelijk gezind is om het laatste van de zijde der italiaansche vergaderingen uitgegane voorstel aantenemen.

Volgens het *Journal des Débats* is het duidelijk, dat de sardinische Regering, die tweemalen teruggedeinsd is voor de zware verantwoordelijkheid, welke zij op zich zou laden voor 't geval, dat zij zich belastte met de aanneming en de uitoefening van het hoogste gezag in Midden-Italie, ten laatste zich verpligt heeft geacht om over de bestaande bezwaren heen te stappen. Na de inlijving in Piemont te hebben afgewezen en zich te hebben verklaard tegen het den Prins *van Carignan* aangeboden regentschap, heeft de sardinische Regering zich thans de vrijheid veroorloofd om zelve een Regent aantewijzen. Die van de *Débats* houden vol, dat men zeer ten onregte Centraal-Italie zou gispen, en maken de aanmerking, dat men evenmin het regt heeft om de handelwijze van Sardinie aftekeuren, vermits deze laatste mogendheid toont, dat zij de italiaansche belangen geenszins denkt te verloochenen. Zij meenen intusschen, dat er volstrekt geen onderscheid te vinden is tusschen de aanwijzing van eenen Regent en de aanneming van het regentschap.

In een der hier uitkomende half-officiële organen is dezer dagen aangevoerd, dat het piemontesche gouvernement zich niet met het den Prins *van Carignan* aangeboden regentschap zou hebben kunnen vereenigen, zonder dat de door hetzelve in Centraal-Italie uitteoefenen invloed ophield wettig te zijn. Die invloed toch zou, naar de meening van dat orgaan, van aard veranderen en het karakter eener regtstreeksche tusschenkomst aannemen. Volgens het *Journal des Débats* is deze beschouwing geheel van toepassing op de aanwijzing van een Regent door Sardinie, welke gebeurtenis het half-officiële dagblad klaarblijkelijk volstrekt niet schijnt te hebben voorzien. Dat blad is overtuigd, dat er wel niemand zal worden gevonden, die de aanduiding van den heer *Buoncompagni* niet beschouwt als eene regtstreeksche tusschenkomst in de aangelegenheden van Midden-Italie en als eene handeling, die vooral niet minder officieel en veel-beteekenend is dan de onvoorwaardelijke aanneming van het regentschap.

Het genoemde blad zet verder uiteen, dat het niet te veronderstellen is, dat de sardinische Regering, die den Prins *van Carignan* niet aan zijn lot zou hebben overgelaten, de handen zal aftrekken van diens in zijnen naam en naar zijne keuze aangestelden stedehouder of plaatsvervanger. De verantwoordelijkheid voor Sardinie tegenover de Staten van Centraal-Italie wordt niet weinig verzwaard, ingeval die Staten zich bereid verklaren om den nu door die mogendheid voorgestelden Regent te erkennen. Het *Journal des Débats* stelt tot voorbeeld de pauselijke Regering, die welligt misnoegd zal zijn over de omstandigheid, dat de Legatien op die wijze onder het regentschap van den heer *Buoncompagni* worden gebragt. Mogt die Regering eenen gewapenden aanval beproeven, om de Legatien weder aan het gezag van den Regent te onttrekken, dan zal Sardinie verpligt zijn om dien bewindsman gewapenderhand te ondersteunen. Zij zou dat niet kunnen nalaten, onder het voorwendsel dat de Regent niet van vorstelijken bloede was.

Het *Journal des Débats* neemt uit dit een en ander aanleiding om te betoogen, dat men nog vóór de bijeenkomst van het Congres getuige is van de ontknooping van het italiaansche vraagstuk. Welligt is die ontknooping niet de laatste, en is het mogelijk, dat hetgeen thans is geschied, het begin wordt van een nieuw staatkundig drama; maar de stap, waartoe Sardinie is overgegaan, is van eenen meer beslissenden aard, dan alles wat tot dusver is beproefd om te gemoet te komen aan de wenschen der volkeren van Centraal-Italie. De hand, die zich nu gaat uitstrekken van Florence tot aan Bologna, moge zijn die van den heer *Buoncompagni*, of die van den Prins *van Carignan*, of ook die van Koning *Victor Emmanuel* zelven, het is en blijft eene uitgemaakte zaak, dat Sardinie door de aanwijzing van een Regent zijne hand heeft gelegd op dat grondgebied, om het niet weder lostelaten. Hoe spitsvindig de diplomatie ook zijn moge, zoo zullen hare kunstgrepen te kort schieten, zoodra het aankomt op het vinden van een middel, om aan het feit der aanwijzing van een Regent over Midden-Italie zijne beteekenis en zijn gewigt te ontnemen.

De ultramontanen zijn fel verbolgen over hetgeen thans, betreffende het regentschap over Midden-Italie, is voorgevallen. De *Univers* laat zich over deze aangelegenheid aldus uit:

„De sardinische Regering vervolgt haren weg met eene stoutmoedigheid, welke binnen een betrekkelijk kort tijdsverloop tot nieuwe verwikkelingen aanleiding zal moeten geven. De Prins *van Carignan* neemt *het regentschap over de volkeren van Midden-Italie* niet aan voor zijnen persoon, maar doet hetzelve over aan den heer *Buoncompagni*, dien alles behalve naauwgezetten agent, welke Sardinie heeft vertegenwoordigd bij den Groothertog van Toscane, en die, na te hebben zamengespannen tegen den Vorst, bij welken hij was geaccrediteerd, het hoofd van het revolutionaire gouvernement te Florence is geworden. Ziedaar de eerste aanspraak, welke de heer *Buoncompagni* kan doen gelden op het *regentschap* over Midden-Italie; ziedaar den man, die door Sardinie wordt belast met de regering over de hertogdommen en Romagna, om daar *de orde* te bewaren en tevens *de monarchale beginselen*. De weigering van den Prins *van Carignan*, waardoor de schijn werd aangenomen, alsof men zich naar den raad van Frankrijk wilde gedragen, strekte alzoo tot het bedekken van eene nieuwe, bedriegelijke kunstgreep. Men had dat kunnen verwachten. Maar thans rijst de vraag, of men lijdelijk getuige zal zijn der toepassing van dit middel om zich het bezit te verzekeren van Centraal-Italie?"

Die van de *Univers* meenen dit in twijfel te mogen trekken na de laatste verklaring in den franschen *Moniteur*, waarin de Regering alhier zich heeft verklaard tegen alle handelingen, welke zouden kunnen strekken tot het *prejudiciëren* der hangende vraakstukken, welke door het Congres behooren te worden beslist.

Alleen reeds door de aanwijzing van een Regent is de zaak geprejudicieerd, vermits daardoor de inlijving een *fait accompli* is geworden. Sardinie heeft openlijk en ten aanschouwe van geheel de wereld bezit genomen van Midden-Italie. Een Regent is een persoon „die een Staat regeert gedurende de minderjarigheid of de afwezigheid van den Souverein." De heer *Buoncompagni* zal de nieuwe sardinische bezittingen regeren, ter vervanging van den afwezigen Koning *Victor Emmanuel*. Dit is het *feit*.

Volgens de *Univers* behoeft men er niet langer over te *spreken*, maar moet men op hetzelve antwoorden door een *maatregel*, welke de Italianen zal doen gevoelen, dat het niet verstandig is om op die wijze een *besluit* doortezetten, 't welk met den naam van *betreuringswaardig* is bestempeld door *den Moniteur*, *het officiële dagblad van het fransche Keizerrijk*.

Er worden inmiddels hier personen gevonden, die overtuigd zijn, dat, na hetgeen thans in Midden-Italie is voorgevallen, Engeland geene zwarigheid meer zal maken om zich in het Congres te doen vertegenwoordigen.

— Eene telegrafische depeche uit Madrid van gisteren houdt in, dat de spaansche Cortes hunne werkzaamheden hebben gestaakt en de zitting is gesloten. Van eene clericale zijde wordt de aandacht gevestigd op de door de spaansche bewindslieden uitgevaardigde verklaring, waarin voorkomt, dat, na uitputting van het middel der onderhandeling, het fiere en magtige Spanje thans het zwaard trekt, om voor den aangedanen hoon voldoening te erlangen. Van die zijde wordt te kennen gegeven, dat Spanje vroeger dergelijke waardige taal kan hebben gevoerd, maar thans niet bevoegd is om te gewagen van fierheid en magt, vermits het zich, vóór het ondernemen van den oorlog, tegenover Engeland, aan banden heeft gelegd, waarover men zich met regt moet verbazen. Volgens de clericalen zou *Isabella-la-Cattolica*, welker nagedachtenis telkenmale door de spaansche Regering wordt ingeroepen, voorzeker geheel anders hebben gehandeld.

— Het clericale te Lyon uitkomende dagblad meent, naar aanleiding van bijzondere brieven, te kunnen verzekeren, dat de russische Keizer en de Prins-Regent van Pruissen te Breslau zich hebben verklaard ten gunste der geheele en integrale handhaving der tijdelijke magt van den Paus. Te dezer zake zou vooral de Czaar zich ongunstig hebben uitgelaten over de magts-aanmatiging van het door de revolutionairen ondersteunde Sardinie, en zijne verwondering niet hebben ontveinsd over de houding der twee Souvereinen, die geplaatst zijn aan het hoofd der beide groote katholieke mogendheden, en die zich niet vereenigen om een einde te maken aan eenen zoo met alle gezonde beginselen strijdigen toestand.

Het genoemde clericale orgaan meent hieruit te mogen afleiden, dat de H. Stoel in het Congres voor het minst in de russische gevolmagtigden verdedigers zal vinden.

PARIJS, 16 November.

Het antwoord der fransche Regering op de aanwijzing van den heer *Buoncompagni*, in de plaats van den Prins *van Carignan*, is niet uitgebleven, vermits de meeste der heden avond uitgekomen bladen eene van het Bewind afkomstige mededeeling ter kennis van het publiek brengen, inhoudende, dat de te Turin uitgedachte staatkundige combinatie door den Keizer ten eenemale wordt afgekeurd, en Sardinie zoowel, als geheel Italie, daarvan onderrigt is. Deze mededeeling is thans het hoofdonderwerp der gesprekken en schijnt nogal aanleiding tot bekommering voor de toekomst te geven, vermits men zich afvraagt, wat er zal kunnen gebeuren, bij de onwettige en revolutionaire bemagtiging van het regentschap ten voordeele van den heer *Buoncompagni*, ingeval Frankrijk zich openlijk daartegen verklaart? Verder kan men volstrekt niet nagaan, welke redenen Sardinie zal kunnen aanvoeren, tot regtvaardiging der opdragt van het regentschap aan den eersten den besten persoon, die het bij de hand had, nadat het heeft geweigerd om hetzelve optedragen aan den Prins *van Carignan*, die wettig en na eene regelmatige stemming daarvoor was aangewezen. Hoe rekbaar en plooibaar de door Sardinie gevolgde staatkunde ook moge zijn, zoo is men toch overtuigd dat de raadslieden van Koning *Victor Emmanuel* niets zullen kunnen vinden, 't welk met eenigen redelijken schijn van waarheid zal kunnen worden aangevoerd. De opdragt van het regentschap aan den heer *Buoncompagni* heeft gewis niets anders voor zich dan het gezag van het *fait accompli*, en hier kan men geenszins aannemen dat de leden van het Congres zich ditmaal zullen onderwerpen aan de kracht van dezen bewijsgrond.

Hoever men gevorderd is met het Congres, is niet met zekerheid bekend. Engeland blijft bepaald gestemd ten gunste van het beginsel der niet-interventie. In de half-officiële kringen wordt steeds verzekerd, dat Rusland en Pruissen besloten hebben om voor de handhaving der godsdienstige en staatkundige regten van den Paus optekomen. De benoeming van den heer *de Moustier*, thans gezant te Berlijn, tot gezant te Weenen, wordt beschouwd als een blijk, dat de Regering alhier al het mogelijke wil aanwenden tot verbetering der verstandhouding tusschen Pruissen en Oostenrijk, tot bevestiging der beginselen van het behoud in Duitschland. — De stemming is thans bepaald ongunstig ten aanzien van Engeland.

— Prins *Napoleon* en Prinses *Clotilde* bevinden zich ten Hove, te Compiègne.

LONDEN, 15 November.

Het ministeriële avondblad meent in het antwoord van den Prins *van Carignan* aan de bezending, welke hem het regentschap over de vereenigde Staten van Centraal-Italie heeft opgedragen, te bespeuren, aan de eene zijde, den eerbied van de piemontesche Regering voor het voorbehoud van Keizer *Napoleon*, maar ook aan den anderen kant het bewijs van de trouw van *Victor Emmanuel* en van zijne stedehouders aan het italiaansche volk en aan de verbondene Staten op het schier-eiland.

In dat antwoord verklaart de Prins onbewimpeld, dat redenen van staatkundig gewigt hem verhinderen, het hem aangeboden regentschap te aanvaarden, maar dat hij aan de bevolkingen eene dienst meent te bewijzen, door den ridder *Buoncompagni* als den toekomstigen Regent aantewijzen, met te verzekeren, dat zij ten allen tijde zouden kunnen rekenen op den Koning ter vervulling harer wenschen, en als op den Vorst, aan welks eerlijkheid zij gerustelijk de behartiging harer belangen konden toevertrouwen.

De schrijvers van dit ministeriële orgaan meenen, dat het alzoo blijkt, dat Koning *Victor Emmanuel*, afziende van het regt om den titel te voeren van Koning van noordelijk Italie, tevens de leiding van de lotgevallen van geheel het schier-eiland tot aan de grenzen van Calabrie, en welligt nog verder ten zuiden, in de hand houdt, altijd zonder eene waardigheid te aanvaarden, welke hem door de openbare meening en het geconstitueerd gezag in Europa niet wordt toegekend. Zij besluiten dit hun betoog met de volgende aanmerking: „Op het Congres van 1860, indien dit bijeenkomt, zal de gemagtigde van Koning *Victor Emmanuel* optreden als de erkende vertegenwoordiger van Noordelijk en ook van Midden-Italie, en als de werkelijke vertegenwoordiger van dit geheel, ten einde deel te nemen aan de beraadslagingen van een lig-

chaam, ten aanzien van hetwelk de genoemde Vorst zich bij voorraad heeft verbonden, met onafhankelijke eerbiediging en een verstandig voorbehoud van de regten van anderen."

— Van den kant der Regering wordt de verwachting te kennen gegeven, dat de genomen maatregel om eene reserve van vrijwilligers voor 's Rijks zeemagt tot stand te brengen [zie ons vorig nummer] met een gewenscht gevolg bekroond zal worden; maar tevens aangemerkt, dat, ingeval dit middel mogt falen, Engeland tot het invoeren van eene gedwongen dienst bij de marine zal moeten overgaan, indien het niet afstand wil doen van zijne magt ter zee en zijne veiligheid in de waagschaal wil gesteld zien.

'S GRAVENHAGE, 17 November.

Bij Z^r. M^s. besluit van 14 Nov., zijn benoemd: tot griffier der arr. regtbank te Eindhoven, mr. *P. J. A. Smits*, thans subst.-griffier bij de regtbank, en tot substituut-griffier bij de arr. regtbank te Eindhoven, m^r. *W. L. J. Spoor*, thans regter-plaatsvervanger in die regtbank en adv. aldaar.

Bij kon. besluit van 12 Nov., zijn benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen: te Hoorn, de heer *A. G. F. Koltrop*, thans te Wageningen; te Wageningen, de heer *W. A. de Laat Kanter*, thans te Gulpen; te Gulpen, de heer *A. M. van de Laar*, thans te Helder; te Helder, de heer m^r. *L. J. Bouricius*, thans te Ommen; te Ommen, de heer *C. Bergema*, thans surnumerair.

Bij kon. besluiten van 13 Nov., zijn benoemd: tot ontvanger der in- en uitg. regten en acc. te Ede, de heer *J. Moolenburg*, thans adjunct-rijksroeijer der dranken te Schiedam; tot ontvanger voor de in- en uitg. regten en acc. aan het grenskantoor te Heurne, de heer *W. Baerts*, surnumerair.

— Met leedwezen verneemt men, dat Z. K. H. Prins *Frederik* te Berlijn weder ongesteld is geworden, derwijze, dat 's Vorsten lijfarts, de heer *Bylandt*, met den telegraaf derwaarts is ontboden. Ook zijn personen, tot 's Prinsen hofhouding behoorende, heden naar Berlijn vertrokken.

— Uit eene opgave van regeringswege, nopens de opbrengst der rijks-middelen in de maand October van dit jaar, blijkt, dat dezelve is geweest *f* 5,252,478, tegen *f* 5,368,926 in October van het vorig jaar 1858; — dat in de tien eerste maanden van 1859 is ontvangen *f* 47,176,484, tegen *f* 47,828,674 in het vorig jaar.

Meer hebben in de tien maanden geleverd de directe belastingen, de accijnsen, de posterijen; *minder* de in- en uitgaande regten, de waarborg, de indirecte belastingen, en de loterij.

Het eindcijfer der accijnsen is *f* 13,938,875, tegen *f* 13,911,094. Het verschil, bij de mindere opbrengst van de steenkolen en den turf, is niet belangrijk.

Het eindcijfer van de indirecte belastingen is van *f* 10,300,977, tegen *f* 11,054,028 in de tien maanden van het jaar 1858. De opbrengst van het regt van successie is *f* 3,722,110, tegen *f* 4,146,613.

— Bij de beraadslaging over de spoorwegen van gisteren, in de Tweede-Kamer, heeft de heer *Wintgens* o. a. doen opmerken, dat volgens de voorwaarden der concessie eene vennootschap moet worden opgerigt, en dat alsdan de concessionarissen verpligt zullen zijn om den weg *over te doen*; — dat men derhalve te doen zou hebben niet met concessionarissen, welke den weg moeten *executeren*, maar *trafiqueren*, en dat dit *overdoen* niet aan de Regering wordt onderworpen. — Naar zijn oordeel had de Regering het voorbeeld van Frankrijk moeten volgen en regtstreeks met kapitalisten onderhandelen.

Intusschen is door de heeren *Thorbecke*, *Wintgens*, *Poortman* en *Heemskerk*, bij wijze van amendement, voorgesteld, om de artikelen van het ontwerp der Regering te laten voorafgaan door de twee volgende:

„In het noorden des Rijks worden spoorwegen aangelegd: van Harlingen, over Leeuwarden en Groningen tot aan de hannoversche grens, tegenover Leer of Aschendorf; — van Leeuwarden, langs Heerenveen en Zwolle, naar Raalte, of Deventer; — en van daar oostelijk naar de grens in de rigting van Rheine, en westelijk naar Utrecht;

„In het zuiden worden spoorwegen aangelegd van Utrecht naar 's Hertogenbosch tot Boxtel; — van Vlissingen, over Middelburg, Rozendaal, Tilburg, Boxtel naar Venlo, of Roermond; — en van daar oostelijk naar de pruissische grens, en zuidelijk naar Meerssen bij Maastricht."

— Door Z. E. den minister van Binnenl. Zaken is aan de Kamer overgelegd de begrooting der kosten van den bouw van bruggen over de Lek, de Waal en de Maas, bij Kuilenburg, Bommel en Empel, voor den aanleg van eenen spoorweg van Utrecht naar 's Hertogenbosch. Volgens deze begrooting zou de brug bij Kuilenburg eene uitgave vorderen van *f* 7,160,950; de brug bij Bommel *f* 5,485,225, en de brug bij Empel *f* 3,358,250.

— Heden zijn in de bijeenkomst der Tweede-Kamer de beraadslagingen over de voordragt der Regering, betreffende den aanleg der geconcessioneerde spoorwegen, voortgezet. De heeren *Kingma*, *Kien* en *Betz* hebben, wat de beide eerstgenoemden betreft, hunne bezwaren tegen de voordragt, en wat den laatstgenoemden aangaat, de redenen, welke hem tot de goedkeuring derzelve hebben geleid, herhaald. De heeren *Mackay*, *Delprat* en *Hoffman* hebben de voordragt verdedigd. De heer *v. d. Linden* heeft te kennen gegeven, dat bij hem belangrijke bezwaren tegen dezelve bestaan, en dat hij dienaangaande nadere inlichting meende te moeten afwachten. De heer *Schimmelpenninck* heeft zich voor de noordelijke, maar tegen de zuidelijke lijn verklaard. De heer *Storm v. 's Gravesande* daarentegen heeft bezwaren tegen den voorgestelden aanleg der noordelijke lijn ontwikkeld, en zich ten gunste van dien der zuidelijke verklaard. — Morgen zal de minister van Binnenlandsche Zaken op nieuw het woord voeren.

— Bij deze beraadslaging van heden is de heer *Kingma* teruggekomen op de geschiedenis der onderhandelingen, welke in Vriesland, ten aanzien van den aanleg der spoorwegen, hebben plaats gehad, en is hij, onder anderen, tot het besluit gekomen, dat het uitloven van bijdragen tot dien aanleg geenszins kan worden aangevoerd als een bewijs, dat de prov. Staten zoowel als de gemeentebesturen tevreden zijn geweest met de voorstellen op dat stuk; maar dat zulks veeleer als een blijk kan gelden van den zedelijken dwang, welke hun was aangedaan, en van de vrees, dat, indien zij in dat opzigt niet aan het verlangen der Regering beantwoordden, Vriesland ten eenemale van dien aanleg zou worden uitgesloten. De spreker heeft gemeend, dat daartegen kunnen opwegen de latere besluiten der prov. Staten, bij welke de door den heer *Reerink* c. s. verlangde concessie is ondersteund, en niet onduidelijk is te kennen gegeven, dat men het betreurde, dat men vroeger soms aanleiding kon hebben gegeven tot het aannemen eener rigting, die thans is gebleken allezins afkeuring te vereischen.

Ten aanzien der bezwaren, welke Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken, nopens het overbruggen van de Lek bij Kuilenburg, heeft geopperd, heeft de heer *Kien* zich beroepen op het onderzoek van den ingenieur *Fijnje*, 't welk de spreker als allezins grondig heeft voorgedragen, en 't welk ook door den heer *Stieltjes* is bevestigd. De spreker heeft verklaard, dat alles wat de Regering heeft aangevoerd, ten aanzien van het gevaar, waaraan de noorder Lekkedijk, met eene dergelijke overbrugging, zou zijn blootgesteld, tot de oude geschiedenis behoort, en dat hij zich sterk maakt om te bewijzen, dat die bedenkingen òf ongegrond, òf zeer overdreven zijn; — dat het mogelijk is, dat aan dien dijk hier of daar zwakke punten aanwezig zijn, maar dat het aankomt op het onderzoek, of die punten gelegen zijn boven dat, op 't welk men de brug zou willen bouwen, en geenszins benedenwaarts, als wanneer van dezelve geen gevaar te duchten zou zijn.

HAARLEM, 17 November.

Heden zijn alhier de volgende telegrammen ontvangen:

PARIJS, 16 Nov. Men verzekert, dat de maatregel, welke in Turin, op eigen gezag, ten aanzien van het regentschap is genomen, door den Keizer allezins is afgekeurd, en dat zulks aan de sardinische Regering en ook elders in Italie is kenbaar gemaakt. — De heer *de Moustier* is benoemd tot ambassadeur van Frankrijk te Weenen.

MADRID, 16 Nov. De maarschalk *O'Donnell* is, na de africaansche kust te hebben verkend, te Cadix teruggekomen. De krijgsverrigtingen zullen alsnu dadelijk een aanvang nemen.

PARIJS, 17 October. De half-officiële *Constitutionnel* verkondigt, dat Frankrijk, getrouw aan zijne staatkundige beginselen, het Kabinet van Turin heeft uitgenoodigd om het aangenomen hulpmiddel van de opdragt van het regentschap over de italiaansche Staten aan den ridder *Buoncompagni* aftewijzen, als prejudicierend ten aanzien der hangende vraagstukken, en inbreuk makende op de bevoegdheid van het Congres. Naar luid van genoemd dagblad, behoort men dezen raad aantemerken als een blijk van de belangstelling des Keizers in de italiaansche zaak, als welke, zegevierend op het slagveld, thans alleen afhankelijk is van het scheidsregterlijk gezag (arbitrage) van Europa.

LONDEN, 17 Nov. De *Advertiser* verzekert, dat maandag de uitnoodiging aan de britsche Regering, om deel te nemen aan het Congres, in den Raad der ministers is overwogen, en dat reeds dingsdag het besluit, om de uitnoodiging aantenemen, naar Parijs is afgezonden.

De *Times* vermeent, dat het bijeentekomen Congres kan weigeren den bestaanden toestand der zaken te erkennen; dat die vergadering kan dienen van goeden raad, maar dat het werkelijk bestaande niet van hare goedkeuring afhankelijk is.

BERN, 17 Nov. Na aan het gastmaal van de Bondsregering, ter hunner eere gegeven, te hebben deelgenomen, hebben de gemagtigden der drie mogendheden deze stad verlaten.

TURIN, 17 Nov. Men verzekert, dat *Garribaldi* zijne betrekking heeft nedergelegd, en zich naar het eiland Sardinie zal begeven. Het vertrek van *Buoncompagni* naar Centraal-Italie is uitgesteld.

PARIJS, 17 Nov. *Garribaldi* heeft zijn ontslag genomen als bevelhebber van het leger van Midden-Italie. Koning *Victor Emmanuel* heeft dat ontslag verleend, en *Garribaldi* benoemd tot luitenant-generaal bij het sardinische leger.

MARSEILLE, 17 Nov. Volgens berigten uit Konstantinopel van den 9^den dezer, blijven *Fuad* en *Riza* aan het bewind. Al de ministers hebben hun zegel gehecht aan de door den nieuwen grootvizier voorgestelde hervormingen. De europesche grondbezitters hebben toegestemd in de heffing der grondbelasting, hopende dat daardoor hun eigendomsregt regtstreeks erkend zal worden. De ontwerpen voor de financiële reorganisatie en voor het aangaan eener geldleening hebben reeds gunstig op den prijs der staatsschuldbrieven gewerkt en den wisselcours doen dalen. Er is een decreet uitgevaardigd tegen de weelde, in 't bijzonder ook tegen de geldverspillingen der vrouwen; daarbij zijn ook voorschriften omtrent de kleederdragt gegeven. Al de wegens den laatsten staatkundigen aanslag ter dood of tot galei-straf veroordeelden hebben vermindering van straf bekomen en zijn naar onderscheidene vestingen vervoerd om daar te worden gevangengehouden.

Van 5 tot en met 11 Nov. zijn in Vriesland 23 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal 2351 sedert 1° Januarij.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 November. Den 16^den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Alma*, Moore, Sunderland. Gisteren nog: *Reintje*, Teensma, Petersburg; *Egbertus*, Schrik, Nerva; *Minerva*, Heikamp, Dantzig; *Aafkea*, Fehr, Randers; *Jacobus Anthonie*, Mellema, Christiansand.

UITGEZEILD: *Leonora*, Jongebloed, Newcastle; *Concord*, Hales, *Thomas Hannah*, Ledgerton en *Clidon*, Brown, alle 3 naar Sunderland; *Corsair*, Smith, Hartlepool; *Fox*, King, Jarmouth; de stoomb. *Diana*, Londen; *Graaf van Rechteren*, Hull. Wind o. n. o.

Den 16^den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Bilbao*, Elder, *Sarah*, Purvis, *Margaretha M'Donald*, Taylor, *New Isabella*, Javrin en *Gloucester*, Morrison, alle 5 van Newcastle; *Catrina Regina*, Doll, Pernau; *Jacob van Cleef*, Tholen, Riga; *N. M. Harboe*, Hansen, Pillau.

UITGEZEILD: *Norman*, Foreman, Newcastle; de stoomb. *Levant*, Havre; *Earl of Auckland*, Londen; *Sheldrake*, Hartlepool; *Seahorse*, Hull; *Elve*, Hamburg. Wind o. n. o.

Den 29sten Oct. van Newjork uitgez.: *Beerta Hendrika*, Stuit, Rott.

Den 15^den dezer te Triest binnengekomen: *Jan Fredrik*, Klasen, Amsterdam; en uitgezeild: 10 dito *Aaltje Maathuis*, de Vries, Rotterdam; *Annegina*, Jonker, Hamburg.

Den 3^den dezer van Cadix uitgezeild: *Sicilie*, Schol, Buenos Ayros.

Den 12^den dezer van Gravesend uitgezeild: *Alberdina*, Ouendag, Triest.

Den 13^den dezer bij Plymouth aangekomen: de ned. oorl. korvet JUNO, kapt. luit. Sloos, Texel naar Batavia.

Den 12^den dezer van Glasgow uitgezeild: *Zephir*, Pekelder, Venetie.

Den 13^den dezer te Sunderland binnengekomen: *Hellevoetsluis*, Vos, Rotterdam.

Den 13^den dezer bij Dungeness aangekomen: *Alcyone*, Haacke, Amsterdam naar Batavia.

Den 13^den dezer bij Wight aangekomen: *Speculant*, van Wagtendonk, Rotterdam naar Bahia.

Gepraaid: 17 Sept., op 30° z. b. en 11° o. l., *Fop Smit*, kapt. Hoefman, Batavia naar Rotterdam.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 November. *Tarwe* 25 c. hooger verkocht; 70 à 74 p. Ommel. *f* 7,85 à *f* 8,65; 70 à 74 p. Old. *f* 7,60 à *f* 8,40. *Rogge* 25 c. hooger; 66 à 70 p. *f* 6,25 à *f* 6,85. *Boekweit* 10 c. hooger; 62 à 64 p. gr. zand *f* 4,70 à *f* 6,10; 64 à 66 p. veen *f* 4,80 à *f* 5,20. *Gerst* lager; 54 à 58 p. w. *f* 5.40 *f* 6,10. *Haver* prijsh.; 38 à 50 p. dikke *f* 3,20 à *f* 4,65; 36 à 40 p. w. voer *f* 3 à *f* 3,55. *Paardenboonen* *f* 6,25 à *f* 6.90. *Koolzaad* prijsh.; *f* 10,80 à *f* 11,30. *Gort* grove *f* 9,15 à *f* 10; parel *f* 12 à *f* 14.

SNEEK, 15 November. *Boter* *f* 47. Kanterkaas *f* 27 à *f* 30,50; nagelkaas *f* 24 à *f* 27,75.

DELFT, 17 November. *Boter* *f* 57 à *f* 65.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

17 *November* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 „	165¼	—	—
W. Schuld 2½ „	63½	11/16	63 11/16
„ . 3 „	75⅜	½	75½
„ . 4 „	97	3/16	97 3/16
Amort. Sd. 3 „	—	—	—
Handl. Ms. 4½ „	126⅜	—	—
O. I. Leen. 4 „	—	—	—
Holl. Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn Spw. 4½ „	—	—	—
M. Weldd. 4 „	—	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	51⅞	—	—
FRANKRIJK.			
Certif. . . . . 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig. . . . . 1½ p	32 3/16	¼	32 3/16
„ . . . . 3 „	—	—	—
„ Bin. 3 „	41 11/16	—	—
Am.-Schuld. .	11	—	—
Bew. Coup. . .	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig. . . . . 3 p	43¼	—	—
„ 1856. 3 „	41¾	⅞	—
„ Uitgest.	—	—	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	103¾	—	—
„ 5 „	—	—	—
Certif. Obl. 5 „	84⅞	—	—
„ „ 4 „	80⅞	81	80⅞
„ *Stglts* 4 „	80¾	⅞	80 13/16
„ N. 4 „	80¼	5/16	—
„ 54. 5 „	89¾	⅞	89 13/16
„ 55. 5 „	99¾	13/16	99¾
„ Hamb. 5 „	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	95¼	—	—
Insch. . 6 „	62⅛	—	—
Cert. . 6 „	62½	⅝	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	157	—	—
Oblig. . . . . 4 p	77⅞	78	—
PRUISSEN.			
Oblig. . . . . 5 p	101⅝	—	—
Aand. 54. 3½ „	201¾	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—
„ Met. 5 „	53⅝	⅝	53 9/16
„ r. Amst. 5 „	73⅝	—	—
„ Nat. 5 „	57 9/16	½	57⅝
„ 54. 2½ „	28⅝	—	—
Wener Bank *f*	840	—	—
„ . . „	—	—	—
„ 4 p	203	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B 5 „	—	—	—
„ *Rots.* 5 „	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	—	—	—
39. 5 „	—	—	—
43. 5 „	—	—	—
52. 4½ „	91½	—	—
SARDINIE.			
. . . . 5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Parijs. .	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	14 11/16	⅞	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 3 p	26⅜	7/16	—
„ Uitg. 1 „	13¾	13/16	—
GRENADA.			
Oblig. . . . . 3½ p	14⅝	11/16	—
„ Uitg. . .	4⅞	—	—
MEXICO.			
Oblig. . . . . 3 p	20½	9/16	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope* *f*	95¾	—	—
„ Lt. B.	—	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	—
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. C. B. 7 „	79¼	—	—
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825. 5 p	3¼	⅝	—

Russische spoorweg volgef. 219¾ à 220; Beijersche dito 51 à ¼. Frans. Oostenr. spoorweg bij *Hope* 124. De 3 pc. Russen 63⅞. — Beleening 3. Prolongatie 3½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. DE KOCK, *President*. BOON HARTSINCK, 1e. *Secretaris*.

De binnenl. fondsen iets williger; de oostenrijksche minder aangenaam. Voor 't overige was de beurs onveranderd, met weinig handel.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 23,30; diverse in Eng. per £ *f* 11,57½; 3 pc. Eng. Russen per £ *f* 11,75; Frans. *f* 55⅛; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 34⅞; Hamb. Russen *f* 32¼; Russen in Z. R. *f* 33⅝; Pools. in Fl. *f* 26½.

MADRID, 16 November. De 3 pc. 43.95; 1½ pc. 33.75.

WEENEN, 17 November. De 5 pc. Met. 72.

LONDEN, 17 November. De 3 pc. gecons. 96⅛ à ¼. Mexico 22¼ à ⅜. Spanje 44¼ à ¾, en 32⅞ à 33⅛.

PARIJS, 17 November. De 3 pc. 69.80. Spanje 3 pc. 42⅞.

SPECIECOURS.

AMSTERDAM, 17 November. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,50 à *f* 5,60. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,65 à *f* 11,75. Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr., *f* 9,25 à *f* 9,35 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 9½ à 10½ pc. Zilver van 900 à 850 d. *f* 104,20 à *f* 105, per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à *f* 1,78. Tiengulden-stukken *f* 9,60 à *f* 9,70.

240ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

4de Lijst. Geene.

, Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *M. P. VAN HARENCARSPEL—DE WALDKIRCH ZIEPPRECHT.*

NIJMEGEN, 15 November 1859.

, Bevallen van een ZOON Vrouwe *E. H. VERNÈDE, REVERS.*

UTRECHT, 15 November 1859.

, Bevallen van eene DOCHTER *W. L. A. MIJSBERG—THOOFT,*

ZWAAG, (bij *Hoorn*) 15 November 1859.

, Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *D. H. E. VAN ROSSUM*, geliefde Echtgenoote van

AMSTERDAM, WM. EBELING.
15 November 1859.

, Bevallen van eene DOCHTER *J. E. BRAT—RUST.*

OOSTZAAN, 16 November 1859.

, Den 19den September 1859, overleed te GOUDA, na een langdurig uiterst geduldig lijden, in den ouderdom van 15 jaren, ANTOINETTE DE ROUVILLE, geliefde Dochter van Mr. *A. M. de Rouville*, Procureur des Konings te Curaçao en wijlen Vrouwe *J. C. A. Lette.*

Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen eerst heden geplaatst.

, Heden overleed mijne geliefde Dochter SOPHIA ADRIANA MEERBURG, Wed. S. A. MEERBURG,

LEYDEN, LA LAU.
12 November 1859.

, Heden overleed, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van bijna 75 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw JUSTINA HOOP, Weduwe den Heer *J. Blank.* Een verval van krachten maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.

J. BLANK.
AMSTERDAM, M. P. BLANK — BIRKENFELDT.
12 November 1859. M. E. BLANK, Wed. J. LUINGE.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed te *Zeyst*, mijne teeder beminde Echtgenoot CORNELIA VAN LAER, geb. NEUMAN, in den leeftijd van ruim 28 jaren; mij nalatende twee nog zeer jonge Kinderen. J. R. E. VAN LAER.

UTRECHT, den 13den November 1859.

Men gelieve deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere aan te nemen.

, Heden overleed, in den ouderdom van 70 jaren, mijn waarde Echtgenoot GERRIT SYPESTEYN, na eene ziekte van dertien dagen, tot droefheid van mij, mijne Kinderen en mijnen Behuwd-Zoon.

ALKMAAR, A. SYPESTEYN,
13 November 1859. SNIJDER.

, Een smartelijk verlies heeft ons heden getroffen. — Onze veelgeliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvr. G. A. VERMEER, Wed. *H. A. Backer*, is na eene ongesteldheid van eenige dagen overleden, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

F. H. J. BACKER.
ELBURG, MARTS. DE VRIES.
den 14den November 1859. M. DE VRIES, BACKER.
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed ten onzen Huize, onze dierbare Moeder [illegible] M. BLOM, Wed. *P. Camper.*

Dr. TITSINGH.
T. A. L. TITSINGH, CAMPER.
GEERTRUIDENBERG, 14 November 1859.
Algemeene kennisgeving.

, Heden overleed ons geliefd jongste Kind DOROTHEA MARIA, in den jeugdigen leeftijd van ruim drie jaren.

B. WIJSMAN.
AMSTERDAM, C. D. WIJSMAN,
14 November 1859. VAN HOUTEN.

, Heden overleed, na langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van 34 jaren, tot mijne diepe smart, mijn dierbare Echtgenoot J. H. VAN DALEN, in leven Apotheker alhier. S. M. VAN DALEN,

GOES, STEENDIJK.
15 November 1859. Algemeene kennisgeving.

, LEEUWARDEN, 15 November 1859. Heden ontsliep in den gezegenden ouderdom van ruim 87 jaren, Mevrouw DOETJE DE VRIES, Wed. den Wel-Ed. Gestr. Heer Mr. *W. A. P. van Sloterdijck.* Een verval van krachten maakte een einde aan haar ons dierbaar leven.

Namens hare Kinderen en Behuwd-Kinderen,
H. D. VAN SLOTERDIJCK.

, Heden morgen overleed, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 59 jaren, Vrouwe CATHARINA JOHANNA JAMEZ, Weduwe van den Wel-Edelen Heer *Norbertus Arnoldus Gerardus van Hooff.*

BREDA, 15 November 1859.
Algemeene en tevens bijzondere kennisgeving.

, Het Kindje, ons vóór negen weken geschonken, werd ons heden door den dood ontnomen.

JUTPHAAS, J. J. KOLPA.
15 November 1859. M. KOLPA,
VAN DEN BERG.

, Heden overleed mijn innig geliefde Echtgenoot JOHANNES WILHELMUS GÖTTE, Kapitein-Adjudant bij het 5de Regt. Infanterie, diep-betreurd door mij en zijne overige Betrekkingen. M. M. H. TERGAU.

'sBOSCH, Wed. *J. W. Götte.*
15 November 1859.

Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene, zullen geene uiterlijke teekenen van rouw aangenomen worden. Eenige en algemeene kennisgeving aan Familie en Bekende.

, Op den 21sten October werd, na een langdurig en smartelijk lijden, aan mijn Moederhart ontrukt, mijne innig geliefde Dochter HENRIETTE WILHELMINE MATHILDE, in den jeugdigen en nog veel belovenden leeftijd van 13 jaren en 10 maanden.

A. C. DU BOIS DE LASSOCAY,
Wed. *B. Velsink.*

ZWOLLE, 16 November 1859.

Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen eerst nu geplaatst.

, Een bekwame **PLAATDRUKKER**, voorzien van voldoende bewijzen van kunde en goed gedrag, kan dadelijk werk bekomen bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN, te Haarlem. Adres aldaar ten hunnent, in *persoon*, of met *vrachtvrije* brieven.

, *Commissarissen der Geldleeningen voor de Straatwegen van de Grebbe naar Dieren, van Arnhem naar Apeldoorn en van Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt*, zullen op Maandag den 5den December 1859, des namiddags ten een ure, in het Gouvernements-Gebouw te Arnhem, ten overstaan van Notaris en Getuigen, en in tegenwoordigheid der Aandeelhouders, die verkiezen daarbij tegenwoordig te zijn, doen uitloten NEGEN AANDEELEN, ieder van duizend Gulden, in de Geldleening voor de beide eerstgenoemde Straatwegen, tegen vijf ten honderd gesloten.

De uitgelotene Aandeelen zullen om 1°. Januarij 1860 worden afgelost, en na dat tijdstip geene rente betalen.

, Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Heer LOUWERENS ZONNEVELD, in leven Metselaar te Uitgeest, den 16den October 1859 overleden aldaar, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen, voor of op den 15den December 1859, aan WM. GROEN en A. BAKKUM, te Uitgeest.

, Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan JAN DE NIJS (*de Vader*), Tuinder, wonende te Hillegom, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te Warmond, vóór den 1sten December 1859.

, Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen PIETER VAN EGMOND, in leven Dorpsbode en Schilder en Glazenmaker, overleden te Warmond, den 26sten Augustus 1859, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. DE CRANE, te Warmond, vóór den 1sten December 1859.

, Die iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan den Boedel van HARMEN HENDRIK ALBERTS, gewoond hebbende te *Heerhugowaard* en aldaar den 13den October 1859 overleden, gelieve, voor zoover dit niet reeds is gedaan, zulks optegeven aan den Notaris PH. HULST, te *Zuid-Scharwoude*, vóór den 15den December 1859.

Protestantsche opleiding in Coblenz.

W. STEINS, Bestuurder der Evangelische Parochieschool in Coblenz, neemt de vrijheid, Ouders en Voogden in Holland bekend te maken, dat hij in zijn huis **JONGELINGEN** van fatsoenlijke Hollandsche Familiën opneemt, om die voor den handel voortebereiden. Meer dan 4 Jongelieden meent hij niet te moeten aannemen, ten einde het caracter van huisselijken omgang te bewaren.

Voor het oogenblik zijn bij hem 2 plaatsen vacant. De prijs voor Kost, Onderrigt en de Wasch is jaarlijks 360 Thaler (*f* 630.—).

Iemand nader onderrigt verlangende, vervoege zich te Beverwijk bij den Heer J. P. KOOL en te Amsterdam bij de Heeren G. WEVERINK WESSELING, A. & E. JURJENS, HEND. VAN HOORN en C. R. FROWEIN.

Brieven *franco*, aan bovengenoemd adres.

, Te Rotterdam wordt gevraagd, tegen Januarij aanstaande of nog vroeger, eene

KINDERMEID,

die bekwaam is ter verzorging van zeer jeugdige Kinderen, van de P. G., en niet beneden de 28 jaren, goed kunnende Naaijen en Mazen en ook eenigzints met de Wasch bekend. Hierop reflecterende, adressere men zich aldaar, Wijk 1 N°. 348.

, *On demande aussitot possible dans une famille, pour des jeunes Demoiselles: Une* **INSTITUTRICE** *de la R. P. qui sait enseigner les langues modernes, les ouvrages de main et la Musique. S'adresser par lettres affranchies sous les initiales C. D. chez Mr. A. KNOOP Klein Heiligland à Harlem.*

, *Au plutôt on désire engager, à des conditions très avantageuses, dans une maison d'éducation et d'instruction à Utrecht un* **PRECEPTEUR**, *Français ou Suisse du C. P. Pour de plus amples informations on est prié de s'adresser sous la lettre A., au Libraire* C. BIELEVELT, *à Utrecht.*

, De Minister van Binnenlandsche Zaken, zal op Woensdag den 23sten November 1859, des middags ten 12 ure, in een der Localen van zijn Departement, onder zijne nadere goedkeuring, bij inschrijving in het openbaar doen **Aanbesteden**: de levering van de navolgende **WINKELWAREN, LEVENSMIDDELEN** en **GRONDSTOFFEN**, voor de Gestichten te *Ommerschans* en *Veenhuizen*, dienst 1860, als:

1. Winkelwaren van de 1e soort voor de *Ommerschans.*
2. Idem voor de drie Gestichten te *Veenhuizen.*
3. De Winkelwaren van de 2e soort voor al de Gestichten.
4. De Tabak, Snuif en Pijpen voor de *Ommerschans.*
5. Idem voor de drie Gestichten te *Veenhuizen.*
6. 4300 pond Zout voor de *Ommerschans.*
7. 9800 „ dito voor de drie Gestichten te *Veenhuizen.*
8. 1470 „ Raapolie voor al de Gestichten.
9. 3950 „ Patentolie voor al de Gestichten.
10. 36 ton Zeep voor al de Gestichten.
11. 8200 pond Friesche Kaas voor al de Gestichten.
12. 300 mud Rogge voor het 1e en 2e Gesticht te *Veenhuizen.*
13. 400 mud Rogge voor het 2e Gesticht te *Veenhuizen.*
14. 75 mud Inlandsche Baktarwe voor het 1e Gesticht aldaar.
15. 30 mud wit bonte Poolsche Tarwe voor het 1e Gesticht aldaar.
16. 85 mud Tarwe-Zemelen voor de *Ommerschans* en het 2e Gesticht te *Veenhuizen.*
17. 200 mud zwarte Voerhaver voor de *Ommerschans.*
18. 200 „ grove Gort voor de *Ommerschans.*
19. 180 „ dito voor het 1e Gesticht te *Veenhuizen.*
20. 160 „ dito voor het 2e Gesticht aldaar.
21. 160 „ dito voor het 3e Gesticht aldaar.
22. 135 „ groene Erwten voor de *Ommerschans.*
23. 240 „ dito voor de drie Gestichten te *Veenhuizen.*
24. 3100 pond Spek voor de drie Gestichten aldaar.
25. 1000 „ Boter voor het 1e Gesticht aldaar.
26. 1500 „ dito voor het 2e Gesticht aldaar.
27. 1500 „ dito voor het 3e Gesticht aldaar.
28. 2240 kan Wijn-Azijn voor al de Gestichten.
29. 2100 pond Wol voor de drie Gestichten te *Veenhuizen.*
30. 335 „ Zoolleder voor al de Gestichten.
31. 230 „ Overleder voor al de Gestichten.

De Biljetten van inschrijving moeten op gezegeld papier geschreven en door de gegadigden zelven onderteekend behoorlijk verzegeld, voor of uiterlijk op den 23sten November aanstaande des voormiddags ten half 12 ure, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, bezorgd zijn.

Biljetten van inschrijving die aan het bepaalde bij de voorwaarden van Aanbesteding niet voldoen, of de zoodanige, waarin bij voorwaarden gemaakt, doorhalingen of schriftdelgingen gedaan zijn, zullen van de mededinging uitgesloten blijven.

De Voorwaarden van Aanbesteding zijn kosteloos verkrijgbaar aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, bij den Directeur der Gestichten te *Frederiks-Oord* en aan de Gestichten zelve, en liggen ter inzage aan de Provinciale Griffiën van *Noord-Brabant, Gelderland, Noord-Holland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen* en *Drenthe.*

De monsters van die artikelen welke daarvoor vatbaar zijn, kunnen bezigtigd worden bij de Gestichten, als ook na 13 November e. k. bij het Departement van Binnenlandsche Zaken. De Minister voornoemd,

VAN TETS.

's Gravenhage, den 9den November 1859.

, Door den Majoor, Garnizoens-Kommandant te *Hoorn*, zal op Vrijdag den 2den December eerstkomende, des middags ten 12 ure, te zijnen Burele worden Aanbesteed, voor de Garnizoens-Bakkerij aldaar:

2 Last jarige **Rijn-TARWE**, moetende minstens wegen 76 pond.

1 Last en 2 Mud jarige **Pruissische-ROGGE**, moetende minstens wegen 72 pond.

Het merk op de monsters voorkomende, ook te plaatsen op den omslag van het Inschrijving-Biljet. De voorwaarden liggen ter lezing op gemeld Bureau van 's morgens 10 tot 12 ure, in de Kazerne op het Waatje.

Hoorn, De Majoor voornoemd,
15 *November* 1859. VINKHUIZEN.

MANUFACTUREN,

ANEGANG.

Daar ik heden mijnen ruim gesorteerden **WINKEL** in bovengemeld vak open, zoo beveel ik mij beleefdelijk in de gunst mijner geëerde Stadgenooten, belovende eene prompte en civiele bediening. B. J. HÖLSCHER.

Haarlem, 16 *November* 1859.

, **UIT DE HAND TE HUUR OF TE KOOP:**

Een zeer net doortimmerd **HEERENHUIS**, met twee Voor-Benedenkamers, drie Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder, Achterhuis, Pomp, Tuintje en verdere Gemakken; staande op een aangenaam gedeelte der Kom van het volkrijke Dorp Druten (tusschen Tiel en Nijmegen), digt bij de Protestantsche en R. C. Kerken. Aanvaarding 1° Mei e. k. Te bevragen aan het Hulp-Postkantoor te Druten. Brieven *franco*, onder Letter D.

DOOR TOEVAL UIT DE HAND TE KOOP!

Voor **400 Gulden**, een bijzonder mak en aangenaam te berijden volbloed **ENGELSCH VOSPAARD**, 12 jaren oud. Te bevragen bij den Boekhandelaar MARTINUS NIJHOFF, Raamstraat, te 's Gravenhage.

, Voor matigen prijs wordt te **KOOP** aangeboden: Een **HIT**, bekend om deszelfs vlugheid en daarbij uiterst mak, des verkiezende met een elegant **WAGENTJE**, voor 4 personen er bij. Adres *franco* Brieven, Letter A, bij de ERVEN J. J. TIJL, te Zwolle.

, Op Vrijdag den 2den December 1859, des middags ten 12 ure, zal men op Regterlijke magtiging, ten overstaan van den Notaris **N. FRANÇOIS SNEL**, te Breukelen, in het Regthuis aldaar, bewoond wordende door *J. van der Hoeven*, onder anderen in het openbaar veilen en Verkoopen:

Eene zeer goed onderhoudene **WINKELHUIZINGE** met twee **SCHUREN, ERVE** en **GROND**, staande op eene der neringrijkste standen, binnen den Dorpe van Breukelen in de Achterstraat, get. N°. 104, met eenen uitgang in de Watersteeg, strekkende voor van de zelve straat tot achter in het water den Danne, kadaster Sectie B., N°. 242. Te aanvaarden bij de betaling van den koopprijs, en te bezigtigen des Dingsdags en Donderdags van elke week, mits zich daartoe vooraf bij de Eigenaresse aanmeldende.

WACHIA, TAYKONG en AMIR, of *het Nederlandsch Indisch Leger in* 1850, door W. A. VAN REES, *Ridder* 1e *Kl. Orde van den Witten Valk, Gep. Kap. v. h. Leger in Ned. Ind.*, met vier Terrein Kaarten. Prijs ***f* 3,50.**

Dit werk bevat eene hoogst naauwkeurige en kritische beschrijving van de Krijgsverrigtingen van het Indisch-Leger te ***Bantam, Borneo*** en ***Banka***, in het jaar 1850, en zal een nieuw licht verspreiden over tot nu toe weinig of zeer onvolledig bekende feiten. Voorzien van Geschied- en Staatkundige aanteekeningen en verrijkt met ethnographische bijdragen, biedt het eene onderhoudende en leerzame lectuur aan al zulke officieren, die door grondige beoefening der Indische Krijgsgeschiedenis, zich in het vak der Krijgskunde wenschen te bekwamen. **Uitgave van H. NIJGH.**

, **JAPAN en CHINA.**

A. R. van der VIES, J. W. MIJNSSEN en **OTTO van der VIES**, Makelaars, zullen op Maandag 21 November 1859 en vier volgende dagen, 's morgens ten 10 en 's namiddags ten 5½ ure, in den *Garnalen Doelen* te AMSTERDAM, Verkoopen: Eene partij van circa 3600 koopen

JAPANSCHE en CHINEESCHE GOEDEREN,

als: Lakwerk, waaronder velerlei Dozen, 570 Blaadjes,

28 Stoelen en Fauteuils, 26 Shawlsdozen, Oudlakdozen, 650 Lepeldoosjes, 96 Naaikistjes en 780 Werkdozen, 12 Kamerschutten, Koffers, Speksteen; 350 s. f. Manilla-Matjes, 18 stel Fiches, Schaakspelen, 1140 douz. Jap. Porseleinen *Koppen en Schotels*, waaronder s. f. blaauw, 66 paar Porseleinen *Vazen*, Assietten, Schotels en Borden en eene exquise partij *Manufacturen*, als: 42 Zijden en 31 Madras Dekens, c^a. 200 ps. Zijden Foulards, Ananas en Graslinnen Zakdoeken, 30 ps. Zijden Damast, 70 Crêpe Doeken, Chin. Naaizijde en Jap. Zijden Watten enz. Breeder volgens Notitie. De Goederen zijn van af Vrijdag 18 November in den *Doelen* te zien.

Openbare Verkooping,

in *het Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad Leyden, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris **Mr. J. L. KLAVERWYDEN**, op Zaturdag den 3^den December 1859 bij opbod, en op Zaturdag den 10^den December daaraanvolgende bij afslag, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Eene in volle werking zijnde hechte, sterke en weldoortimmerde **ZEEPZIEDERIJ**, genaamd ***HET ANKER***, met daarbij behoorende Loog- en Oliebakken, 3 groote Zeep-, Loog- en kleinere Ketels, benevens **PATENT-OLIE FABRIEK** met **PAKHUIZEN** en **ERVEN**, alsmede het daaraan verheeld zeer goed ingerigt **WOONHUIS**, bevattende onderscheidene Boven- en Benedenkamers, meest allen behangen en van Stookplaatsen voorzien, mitsgaders **KOETSHUIS** en **STALLING** voor 2 Paarden, alles staande en gelegen binnen de Stad Leyden, aan de Zuidzijde van de Haarlemmerstraat en uitkomende met de Fabriek aan de Noordzijde van den Ouden Rijn, alles geteekend Wijk VI. N°s. 118, 118^rood, 114, 274, 275, 112 en 115, bij het Kadaster bekend Sectie H. N°s. 1639, 588, 1640, 579 en 582, te zamen ter grootte van 7 Roeden, 10 Ellen.

De Fabriek kan den 1sten Maart en het Woonhuis den 1sten Mei 1860 in gebruik worden aanvaard.

N°. 2. Een **HUIS** en **ERVE**, bevattende 5 zoo Boven- als Benedenkamers, allen behangen en waarvan 4 van Stookplaatsen zijn voorzien, marmeren Gang, Keuken, Regen- en Welwaterspompen, Binnenplaats en verdere Commoditeiten, staande en gelegen binnen de Stad Leyden, aan de Noordzijde van den Ouden Rijn, Wijk VI. N°. 119, Kadaster Sectie H. N°. 585, groot 87 Ellen.

Verhuurd tot den 30sten April 1862 voor *f* 130.— 's jaars.

N°. 3. Een Perceel best en weltoegemaakt **WEI- en HOOILAND**, gelegen in den Zijlaan en Meijepolder, onder Leyderdorp, bij het Kadaster bekend Sectie A. N°s. 1274, 575, 573 en 1514, te zamen ter grootte van 4 Bunders, 61 Roeden, 45 Ellen.

N°. 4. Een dito Perceel **WEI- en HOOILAND**, gelegen als voren bij het voorgaande Perceel, bij het Kadaster bekend Sectie A. N°s. 579, 580, 581, 582, 1517 en 1516, te zamen ter grootte van 6 Bunders, 62 Roeden, 20 Ellen.

N°. 5. Een dito Perceel **WEILAND**, met Klei bezet, gelegen als voren, bij het Kadaster bekend Sectie A. N°. 664, ter grootte van 1 Bunder, 81 Roeden, 70 Ellen.

N°. 6. Een dito Perceel **TEELLAND**, met Klei bezet, naast het voorgaande, bij het Kadaster bekend Sectie A. N°. 663, ter grootte van 2 Bunders, 11 Roeden, 20 Ellen.

Van dit Perceel zijn verhuurd 30 Roeden, 79 Ellen tot Kersmis 1860, te zamen voor *f* 48,82½.

N°. 7. Een dito Perceel **WEI- en HOOILAND**, gelegen in den Oostbroekpolder, onder Soeterwoude, bij het Kadaster bekend Sectie C. N°s. 723 tot en met 728, ter grootte van 4 Bunders, 19 Roeden, 91 Ellen.

De Percelen N°s. 3, 4 en 5, met uitzondering van het daarbij gemelde gedeelte, en N°. 6, kunnen met Kersmis 1859 in gebruik worden aanvaard, terwijl N°. 7 is verhuurd aan *I. Immerzeel*, tot Kersmis 1861, voor *f* 225,— per jaar; op de Percelen N°. 1 kan des verkiezende de helft der Kooppenningen en op N°s. 5 en 6 *f* 2,000.— onder nader te bepalen voorwaarden, gevestigd blijven, terwijl de Percelen N°s. 5 en 6, inmiddels *Uit de Hand te Koop* zijn.

De Woonhuizen kunnen des Dingsdags en Donderdags van iedere week, van des morgens ten 11 tot des namiddags ten 3 ure, bezigtigd worden, mits vooraf belet vragende, terwijl de Fabriek en de Landerijen dagelijks zijn te bezigtigen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van voormelden Notaris, bij wien tusschen de veiling en den afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *één vijfde* van iedere verhooging.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ.

Op Donderdag den 24sten November 1859 en volgende dagen, zal door **W. P. VAN STOCKUM**, Boekhandelaar te 's Gravenhage, Verkocht worden: Eene belangrijke verzameling **BOEKEN** in verschillende Talen en vakken van Wetenschap, Kunst en Letteren, voornamelijk betrekkelijk *Godgeleerdheid*, *Geschiedenis*, *Natuur- en Wiskunde*, *Regtsgeleerdheid en Staatkunde*, *Wijsbegeerte*, *Taal- en Letterkunde*, *Dichtkunst en Romans*; voorts eene **MENIGTE AARDGLOBEN**, **ATLASSEN** en **LANDKAARTEN**, **PRENTWERKEN**, **TEEKENINGEN**, **PRENTEN** en **PORTRETTEN**; en eindelijk eenige **SCHILDERIJEN** en diverse voorwerpen; meerendeels nagelaten door den Hoog Wel-Geb. Heer **Jhr. Mr. M. W. DE JONGE VAN CAMPENS NIEUWLAND**, *Oud-Minister van Justitie*. De **CATALOGUS** zal op *franco* aanvrage worden toegezonden.

*** Bij H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, ziet op heden het licht:

LUIM EN ERNST,

BETUWSCHE POËZY,

door **M. L. QUACK**.

PRIJS *f* 1,50.

Deze Bundel bevat vele gedichten, bijzonder geschikt tot voordragt in gezelschappen of voor [illegible]

AUG. HERM. NIEMEIJER'S
GRONDBEGINSELEN
VAN
DE OPVOEDING EN HET ONDERWIJS.

VOOR NEDERLAND BEWERKT DOOR

P. K. GÖRLITZ,

Broeder der Orde van den Ned. Leeuw, Lid van de Maatschappij van Ned. Letterkunde en Onderwijzer te Rotterdam.

KOMPLEET IN DRIE DEELEN, WAARVAN REEDS TWEE HET LICHT ZIEN.

De ondergeteekende vermeent de aandacht op deze uitgaaf te moeten vestigen, niet alleen van **Onderwijzers**, maar ook in 't bijzonder van SCHOOLOPZIENERS, SCHOOLCOMMISSIEN en GEMEENTEBESTUREN, en alle die geroepen zijn, om de regeling van het Openbaar Onderwijs naar de Wet van Aug. 1857, tot stand te brengen. Met het oog op de behoeften van Nederland bewerkt, zal dit werk niet te vergeefs geraadpleegd worden, waar het de toepassing geldt van gezonde en door de ervaring beproefde begrippen en beginselen van Volksopvoeding en Onderwijs.

Schiedam, 1859. H. A. M. ROELANTS, Uitgever.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,

op Zaturdag den 3^den December 1859 bij opbod, en op Zaturdag den 10^den December 1859 bij afslag, in het *Heeren-Logement* aan den Burg te Leyden, beide dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Eene kapitale **HOUTKOOPERIJ**, bestaande in Woonhuis, zeer groote Timmerwinkel, Magazijn, Meesterknechtswoning, benevens twaalf Loodsen voor Timmer- en Brandhout, Steenen en Kalk, zeer ruime Werf, gedeeltelijk als Tuin en met enkele Vruchtboomen beplant, alwaar de *Houtkoopers-*, *Timmermans-*, *Molenmakers-* en *Metselaars-Affaires*, met het beste succes zijn en nog worden gedreven, allergunstigst staande en gelegen onder de Gemeente Oegstgeest, aan den Lagen Morschweg, even buiten de Morschpoort der Stad Leyden, strekkende tot en langs den Rijn of het Galgewater, geteekend N°. 102, Kadastraal bekend onder Sectie E. N°. 798, ter grootte van 40 Roeden, 30 Ellen.

N°. 2. Eene **HUISMANSWONING**, met Stalling voor 14 Koebeesten en goede Kelder, ruim open Erf, vier Roeden Hooiberg, Wagenschuur, Stalling voor een Paard en steenen Snuiver, staande en gelegen aan den Morschweg en strekkende tot den Rijn, het Huis geteekend N°. 65, Kadastraal bekend Sectie E. N°. 623, ter grootte van 4 Roeden, 14 Ellen.

N°. 3. Een perceel **WARMOESLAND**, gelegen tusschen den Morschweg en den Rijn, Kadastraal bekend Sectie E. N°. 577, groot 22 Roeden, 80 Ellen.

Verhuurd aan *J. Duyndam*, voor *f* 30— tot Kersmis 1860.

N°. 4, 5, 6 en 7. Diverse **ARBEIDERSWONINGEN**, alsmede een **WINKELHUIS** en **ERVEN**, allen aan den Morschweg onder Oegstgeest, geteekend N°. 48, 49, 50, 51, 58, 58*a*, 58*b*, 61, 62, 63, 64, 66, 67 en 68.

N°. 8. Eene partij best **WEI- en HOOILAND**, gelegen aan den Broekweg in de gemeente Valkenburg, Kadastraal bekend onder Sectie N°. 561, groot 1 Bunder, 80 Roeden, 10 Ellen.

Verhuurd aan *P. Krayenoord*, tot Kersmis 1860, voor *f* 110.— per jaar.

N°. 9. Een **HUIS en ERF**, aan den Ouden Singel, te Leyden, geteekend Wijk V. N°. 322, Kadaster Sectie B. N°. 1118, groot 90 Ellen.

N°. 10. Een **DITO**, aan de Kruisstraat, geteekend Wijk V. N°. 263, Kadaster Sectie B. N°. 96, groot 25 Ellen.

Alles te aanvaarden den 1sten Februarij 1860 of eerder.

Te bezigtigen N°s. 1 en 9 des Dingsdags en Donderdags van 10 tot 3 ure, van iedere week voor den afslag, op permissiebilletten af te geven door den te Leyden residerenden Notaris Mr. **H. OBREEN**, bij wien tevens nadere informatiën zijn te bekomen en ten wiens Kantore, tusschen de veiling en den afslag, verhoogingen zullen kunnen worden genomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere verhooging; en de overige percelen de dagen voor en op dien der veiling en afslag.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, is op heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Kapitein CANOT,

of TWINTIG JAREN uit het LEVEN van EEN SLAVENHANDELAAR.

Kompleet in 2 gr. 8°. Deelen met Vignetten. Prijs *f* 5,20.

Behalve dat dit Werk uitmuntend geschikt is voor **Leesgezelschappen** en **Bibliotheken**, is het ook bijzonder aanbevelingswaardig voor den **Zeeman**, **Handelaar** en **Menschenvriend** uit elken stand. Het doet den Lezer diepe blikken slaan in 't wezen der Slavernij en in 't lot der Slaven, en schildert met altijd levendige, boeijende kleuren het zeeleven bij storm en stilte, bij entering en schipbreuk. — Leven en beweging, humor en scherts bezielen het Werk van 't begin tot het einde.

*** Door W. H. KIRBERGER, Rokin D. 97, wordt heden uitgegeven:

MAGDALENA.

EVANGELISCH JAARBOEKJE VOOR 1860.

Bijdragen van *J. P. Hasebroek*, *Elise v. Calcar*, *J. J. L. ten Kate*, *J. J. v. Oosterzee*, *F. Wijsman*, *Trijfosa*, *C. des Amorie v. d. Hoeven*, *O. G. Heldring*, *P. A. de Génestet*, Dr. *Beynen*, *Erica*, *L. J. van Rhijn*, *E. P. H. Wolff*, *J. J. v. Vollenhoven*, *E. J. Hasebroek*, *W. van Oosterwijk Bruyn*, *C. W. M. v. d. Velde*, *N. Beets* en *M. Cohen Stuart*, met platen naar *Meijer von Bremen* en *J. G. Schwarze*, en het portret van *M. Cohen Stuart*, uitgegeven onder Hoofdredactie van O. G. HELDRING, *ten behoeve van het* **Asyl Steenbeek**. Prijs gebonden in prachtband *f* 2,50.

Het Portret van M. COHEN STUART afzonderlijk (Proefdruk op groot papier) prijs *f* 1.

St. Nicolaas-Geschenk.

Niettegenstaande al de nieuwere zake, blijven de Kinderen nog maar altijd gaarne spelen met het

GANZENBORD.

Wie nu voor zijne Kinderen eens een mooi en duidelijk Ganzenbord wil hebben, kan in de meeste Boekwinkels twee soorten vinden, van 40 en van 25 Cents.

Reeds nu zijn er duizende verkocht.

*** Bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, ziet thans compleet het licht:

MIJNE ZONDAGEN

IN HET VEREENIGDE KONINGRIJK.

GEMEENZAME BRIEVEN OVER

ENGELAND, WALES EN SCHOTLAND.

door ***J. KNEPPELHOUT.***

Met vier Platen *f* 3.90.

CHARLES DICKENS, In Londen en Parijs. Uit het Engelsch door D^r. M. P. LINDO. 2^e afl., met 2 vignetten . . . . *f* -.75.

FREDERIKA BREMER, Vader en Dochter. Eene schets naar het leven. Met vignet . . . . *f* 3.25.

Miss E. SEWELL (Schrijfster van *Geertruida* en *Katharina Asthon*), Ursula. Een verhaal uit het buitenland. Uit het Engelsch door ANTONIE. 2 dln., met vignet . . . . *f* 5.90.

JOHN HALIFAX. Uit het Engelsch door W. J. MENSING. 2 dln. met twee vignetten . . . *f* 6.70.

Fr. GERSTÄCKER (Schrijver van *Naar Amerika!*), Goud! Een verhaal uit Californië. 2 dln., met twee vignetten . . . . *f* 6.70.

Miss M. OLIPHANT (Schrijfster van *Zaidee*), De familie Atheling, of de drie gaven. 2 dln., met vignet *f* 4.80.

St. Nicolaas-Cadeaux.

A. L. G. TOUSSAINT, Het Huis Lauernesse. Derde druk. Nieuwe uitgave, gebonden in één linnen band *f* 2.90.

BLOEMEN, gegaârd uit den Lusthof der Vaderlandsche Poëzij. Tweede druk, met vier staalplaten, gebonden in blaauw linnen, met verguldén stempels . . *f* 2.75.

Miss E. SEWELL (Schrijfster van *Geertruida*), Amy Herbert. Een boek voor Meisjes. Met platen. Gebonden in linnen, met verguld . . . . *f* 2.25.

——— Geertruida, of de Liefde des Geloofs. Tweede druk, in postformaat. 2 dln. met staalgravuren, geb. in linnen. . . . . *f* 3.90.

JULIA KAVANAGH, Christelijke Vrouwen, geschetst als voorbeelden van godsvrucht en liefdadigheid. Nieuwe (goedkoope) uitgave, met 3 gegraveerde staalportretten, geb. in één linnen band . . . *f* 3.—.

Mevr. VAN MEERTEN, Woorden van Moederlijke Liefde aan mijne Dochter Mathilda. Tweede druk, met vignet, geb. in linnen. . . . . *f* 1.90.

Van denzelfden Schrijfster:

KINDERBIJBEL,

of Bijbelsche verhalen voor jonge Kinderen. Derde druk, 5 deeltjes, geb. in één net linnen bandje, met 10 plaatjes. . . . . *f* 3.90.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, ziet heden kompleet het licht en is alom verkrijgbaar:

A. GANOT,

LEERBOEK DER PROEFONDERVINDELIJKE EN TOEGEPASTE

NATUURKUNDE;

met eene aanzienlijke verzameling van Opgeloste Vraagstukken en ruim 650 tusschen den tekst gedrukte Houtgravuren.

Vrij bewerkt naar het Fransch; geautoriseerd en uitgegeven door

P. VAN DER BURG.

2 Deelen *f* 6,75.

Over GANOT'S Werk is slechts ééne stem: „hij heeft een meesterstuk geleverd!" Waar vindt men gelijkvormiger, bondiger betoogtrant, rijker inhoud dan hier? Vergeefs ook, welligt, zou men elders een uitgelezener voorraad van **Vraagstukken** ter toepassing, vergeefs een schooner keur van **Gravures** ter opheldering zoeken. Geheel de physische wetenschap op haar tegenwoordig hoogte, spiegelt zich hier zuiver en helder af; en daarom wilde een natuurkundige als **P. van der Burg**, gaarne zijn toezigt oog aan de Nederlandsche bewerking van dit *Meesterstuk* leenen, ja zelfs op zeer vele plaatsen eene volmakende hand er aan leggen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.